

Završni izvještaj projekta MusInst19

**Institucionalizacija moderne građanske glazbene kulture
u 19. stoljeću na području Civilne Hrvatske i Vojne krajine**

(22. studeni 2021. – 21. travnja 2026.)

Članovi projektne grupe:

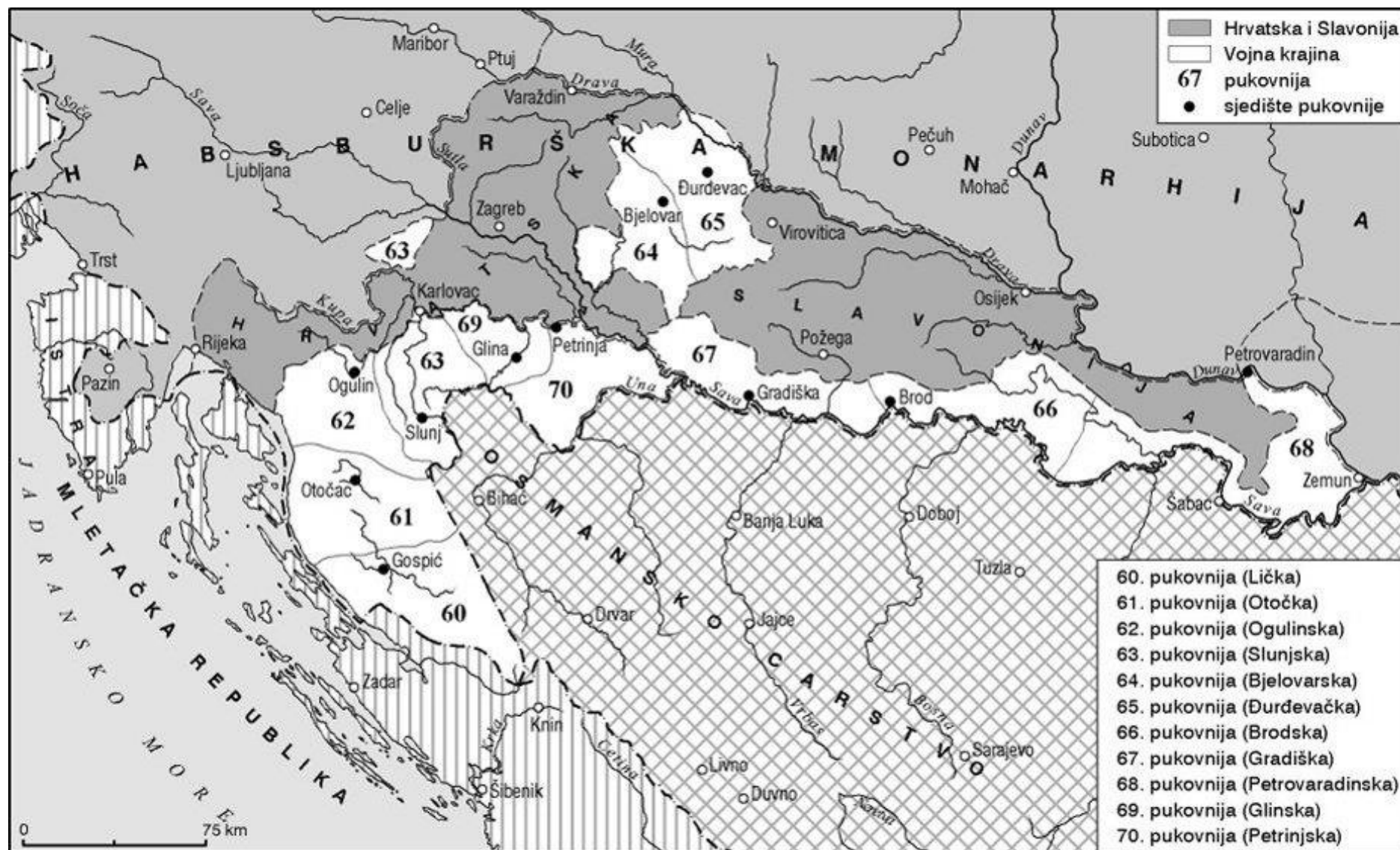
Voditelj projekta: akademik Stanislav Tuksar

**Suradnici: dr. sc. Vjera Katalinić, dr. sc. Lucija Konfic, dr. sc. Petra Babić,
dr. sc. Marija Benić Zovko (svi iz Odsjeka za povijest hrvatske glazbe HAZU)**

Završni izvještaj projekta MusInst19

- **7. listopada 2022. godine radionica „Temeljne odrednice glazbene institucionalizacije u civilnoj i vojnoj sferi u 19. stoljeću“** na kojoj je sudjelovalo pet domaćih i pet pozvanih sudionika iz inozemstva (iz Italije, Mađarske, Češke, Slovenije i BiH).
- **14. – 17. svibnja 2025. završni međunarodni skup „From Private to Public: The Institutionalization of Bourgeois Music Culture in the Long 19th Century“** na kojem je sudjelovalo ukupno 47 predavača uz 3 pozvana iz 23 zemlje (Australija, Austrija, Belgija, BiH, Češka, Francuska, Grčka, Hrvatska, Irska, Italija, Izrael, Mađarska, Njemačka, Poljska, Rumunjska, SAD, Slovačka, Slovenija, Srbija, Španjolska, Švicarska, Ukrajina i UK)

Završni izvještaj projekta MusInst19

Završni izvještaj projekta MusInst19

Terenska istraživanja obuhvaćala su rad na arhivskoj dokumentaciji vrlo različitog profila i sadržaja. To su bili:

- spisi u državnim i drugim arhivima o utemeljenju i statutima, odnosno pravilima glazbenih udruga tipa *Musikverein* i drugih tipova glazbenih društava, te o djelovanju glazbenih škola;

- popisi vojnih dokumenata,
- glazbeno-kazališni arhivi,
- libreta opera,
- muzejske zbirke artefakata i glazbala,
- novinski i časopisni napisi u javnim glasilima,
- fondovi privatnih zbirki raznih glazbenih i s glazbom povezanih dokumenata,
- zbirka muzikalija Udina-Algarotti, te
- korespondencija Franje Ksavera Kuhača.

Završni izvještaj projekta MusInst19

- **Zagreb** (Hrvatski državni arhiv; Hrvatski glazbeni zavod; Knjižnica HAZU; Nacionalna i sveučilišna knjižnica; Knjižnica Muzičke akademije; Hrvatski školski muzej; Arhiv Nadbiskupskog bogoslovnog sjemeništa; Hrvatsko narodno kazalište; Odsjek za povijest hrvatskog kazališta HAZU; Arhiv DVD Zagreb; Knjižnice grada Zagreba – Gradska knjižnica),

- **Varaždin** (Državni arhiv, Gradska knjižnica Metel Ožegović),

- **Osijek** (Državni arhiv; Muzej Slavonije),

- **Karlovac** (Državni arhiv; Gradska knjižnica Ivan Goran Kovačić),

- **Križevci** (Gradski muzej; Gradska knjižnica Franjo Marković),

- **Bjelovar** (Državni arhiv),

- **Slavonski Brod** (Državni arhiv),

- **Sisak** (Državni arhiv; Gradski muzej),

- **Krk** (Biskupski arhiv; Gradska knjižnica; Župna crkva),

- **Rijeka** (Državni arhiv),

- **Senj** (Državni arhiv Rijeka – Sabirni arhivski centar),

- **Trst** (Archivio di stato di Trieste),

- **Beč** (Österreichisches Staatsarchiv; ÖS – Kriegsarchiv; Österreichische Nationalbibliothek),

- **Budimpešta** (Országos Széchényi Könyvtár – Državna knjižnica; Mađarski državni arhiv),

- **Prag** (Arhiv nacionalnog muzeja; Češki državni arhiv; Knjižnica državnog konzervatorija; Národní knihovna; Národní muzeum – České muzeum hudby)

- **Graz** (arhiv Musikvereina).

Završni izvještaj projekta MusInst19 (Pojedinačni rezultati istraživanja)

Dionica P. Babić

- na temelju komparativne analize ustanovljeni su historiografski modeli triju nacionalnih pokreta ne-njemačkih nacija (Hrvati, Mađari, Česi) u Habsburškoj Monarhiji i njihove primjene u libretima šest nacionalnih opera;
- pronađeni su, transliterirani, prevedeni, analizirani i obrađeni statuti najvažnijih Musikvereina u Vojnoj krajini (Petrinja, Senj);
- istražena je i sistematizirana dokumentacija o vojnim glazbenicima u svih jedanaest pukovnija hrvatsko-slavonske Vojne krajine te utvrđen način organizacije i djelovanja vojnih orkestara na tom području;
- uspostavljen je model odnosa politike vojnih vlasti prema glazbenim društvima u Vojnoj krajini kao kombinacija funkcionalnog i odgojnog modela odnosa politike i glazbe.

Završni izvještaj projekta MusInst19 (Pojedinačni rezultati istraživanja)

Dionica M. Benić Zovko

- ustanovljen je model utjecaja općih pedagoško-didaktičkih načela (domaćih i europskih) na glazbeno obrazovanje u Zagrebu u 19. stoljeću u općim i specijaliziranim glazbenim školama;
- istraženi su tiskani udžbenici, priručnici i pjesmarice u Zagrebu kao izvori koji osvjetljavaju proces utemeljenja i razvoja moderne hrvatske glazbene pedagogije;
- ustanovljen je model institucionalizacije glazbene škole HGZ-a i analiziran njezin razvoj u razdoblju od utemeljenja 1829. do 1920. godine;
- izvršeno je istraživanje utemeljenja i procesa standardizacije hrvatske stručne glazbene terminologije u razdoblju od 1875. do 1920. godine.

Završni izvještaj projekta MusInst19 (Pojedinačni rezultati istraživanja)

Dionica V. Katalinić

- obrađen je, provjeren, ispravljen i doraden veći dio od oko 3500 kataloških jedinica notne zbirke Udina-Algarotti u međunarodnoj bazi podataka RISM, te načinjeni privremeni katalozi rukopisa i tiskovina;
- u katalogu su navedeni glavni zapisi, model za rukopise, model za tiskovine, katalog svih osoba u zbirci (skladatelji, autori tekstova, osobe kojima su djela posvećena, bivši vlasnici itd.) te katalog svih tekstovnih incipita;
- dovršena je transliteracija, prijevod i komentari 4. knjige korespondencije Franje Ksavera Kuhača te napisan uvodni tekst;
- istražena je i obrađena dokumentacija pojedinih vojnih jedinica (Rijeka);
- sastavljen popis s ukupno 58 lokacija salonskog muziciranja u 19. stoljeću, od toga 50 u Zagrebu.

Završni izvještaj projekta MusInst19 (Pojedinačni rezultati istraživanja)

Dionica L. Konfic

- na temelju fondova Ugarskog namjesničkog vijeća, Banskog vijeća, Namjesničkog vijeća i Hrvatsko-slavonskog namjesništva ustanovljeni su modeli odnosa politike i glazbe, odnosno glazbenih institucija,
- utvrđeni pokroviteljski, društveni (društveno-nacionalni) i reprezentativni modeli kao prevladavajući za vladavinu hrvatskih banova od 1861. do 1903.;
- ustanovljen je model institucionalizacije orkestra Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu;
- ustanovljen je model institucionalizacije Glazbenog zavoda u Križevcima;
- ustanovljen je model nastanka privatne glazbene škole Vatroslava Kolandera;
- istražena je recepcija odabranih glazbenih pojava u hrvatskim (karlovački tisak), mađarskim i češkim novinama i javnim glasilima.

Završni izvještaj projekta MusInst19 (Pojedinačni rezultati istraživanja)

Dionica S. Tuksar

- ustanovljen je popis od 271 institucionaliziranog glazbenog društva u Civilnoj Hrvatskoj i Vojnoj krajini;
- identificirano je i artikulirano šest tipova glazbenih društava (Musikvereini; pjevačka društva; instrumentalni ansambli; mješovita vokalno-instrumentalna društva; glazbene škole; glazbena kazališta);
- pronađeni su, transliterirani, prevedeni, analizirani i obrađeni statuti najvažnijih Musikvereina u Civilnoj Hrvatskoj (Zagreb, Varaždin. Osijek).

Završni izvještaj projekta MusInst19

Ukupni rezultati istraživanja

- Objavljena 1 knjiga i 49 znanstvenih i stručnih radova u časopisima i zbornicima radova publiciranih u **10 zemalja**: Hrvatskoj, Austriji, Belgiji, BiH, Češkoj, Italiji, Njemačkoj, Poljskoj, Slovačkoj i Sloveniji.

- Pročitano 85 izlaganja na 43 znanstvena skupa (16 domaćih i 27 inozemnih) u **15 zemalja**: Hrvatskoj, Austriji, BiH, Češkoj, Danskoj, Grčkoj, Finskoj, Italiji, Mađarskoj, Rumunjskoj, Slovačkoj, Sloveniji, Španjolskoj, SAD-u i Ujedinjenom Kraljevstvu.

- U pripremi za tisak pet radova u obliku knjiga:

- F. Ks. Kuhač – Korespondencija, 4. knj. (V. Katalinić);

- N. Udina-Algarotti – Katalog muzikalija (V. Katalinić);

- Temelji moderne hrvatske glazbene pedagogije (M. Benić Zovko);

- Prvi statuti glazbenih društava u 19. stoljeću (S. Tuksar – P. Babić);

- Zbornik radova sa zagrebačkog završnog simpozija (skupina urednika).